

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПУБЛІЧНЕ РЕАГУВАННЯ НА ВИКЛИКИ
В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО ТА ВОЄННОГО СТАНУ**

Спеціальність: **D4 «Публічне управління та адміністрування»**

Освітньо-професійна програма: **Управління у сфері охорони здоров'я**

Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 16**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **заочна**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **III (осінній)**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2026–2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити **освітні компоненти «Стратегічне управління та управління змінами», «Комунікація в публічній сфері», «Технології прийняття управлінських рішень»**

Кафедра/підрозділ: **кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх**

Керівник освітнього компонента: **проф. Мельниченко Олександр Анатолійович**

email: **oa.melnychenko@knmu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): **<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5119>**

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Держава, органи місцевого самоврядування та територіальні громади зацікавлені у сталому економічному розвитку, а також у забезпеченні політичної, соціальної та екологічної стабільності. Проте далеко не завжди можна досягти означених цілей, а тому виникають надзвичайні ситуації та/чи оголошується воєнний стан, що змушує уповноважені органи публічного управління належно реагувати на наявні виклики в подібних умовах.

МЕТА КУРСУ: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками належного публічного реагування на виклики в умовах надзвичайного та воєнного стану.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН 02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи і технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських і загально-організаційних структур.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Публічне реагування на виклики в умовах надзвичайного та воєнного стану.

Перелік тем практичних занять (8 год.):

Тема 1 Теоретичні основи публічного реагування на наявні виклики. Виклики: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення. Пожежі. Екологічні катастрофи. Техногенні катастрофи. Пандемії. Економічні кризи. Соціальні кризи. Криміногенні виклики. Військова

агресія. Взаємозв'язок політичних (економічних, соціальних, екологічних...) викликів і національної безпеки. Публічне реагування: сутність, мета, завдання, принципи, функції, методи, засоби, суб'єкти, об'єкти.

Тема 2 Особливості публічного реагування на виклики в умовах надзвичайних ситуацій різного характеру. Механізми публічного реагування на пожежі. Механізми публічного реагування на екологічні катастрофи. Механізми публічного реагування на техногенні катастрофи. Механізми публічного реагування на пандемії. Механізми публічного реагування на економічні кризи. Механізми публічного реагування на соціальні кризи. Механізми публічного реагування на погіршення криміногенної ситуації.

Тема 3 Особливості публічного реагування на виклики в умовах воєнного стану. Механізми публічного реагування на загрози військової агресії. Механізми публічного реагування в умовах воєнного стану. Механізми публічного реагування в умовах війни. Особливості прийняття публічно-управлінських рішень в умовах «поєднання» надзвичайних ситуацій та воєнного стану.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80 год.)

1. Виклики: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
2. Військова агресія: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
3. Взаємозв'язок політичних (економічних, соціальних, екологічних...) викликів і національної безпеки.
4. Екологічні катастрофи: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
5. Економічні кризи: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
6. Криміногенні виклики: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
7. Механізми публічного реагування в умовах війни.
8. Механізми публічного реагування в умовах воєнного стану.
9. Механізми публічного реагування на екологічні катастрофи.
10. Механізми публічного реагування на економічні кризи.
11. Механізми публічного реагування на загрози військової агресії.
12. Механізми публічного реагування на пандемії.
13. Механізми публічного реагування на погіршення криміногенної ситуації.
14. Механізми публічного реагування на пожежі.
15. Механізми публічного реагування на соціальні кризи.
16. Механізми публічного реагування на техногенні катастрофи.
17. Особливості публічного реагування на екологічні катастрофи в умовах воєнного стану.
18. Особливості публічного реагування на економічні кризи в умовах воєнного стану.
19. Особливості публічного реагування на пандемії в умовах воєнного стану.
20. Особливості публічного реагування на погіршення криміногенної ситуації в умовах воєнного стану.
21. Особливості публічного реагування на пожежі в умовах воєнного стану.
22. Особливості публічного реагування на соціальні кризи в умовах воєнного стану.
23. Особливості публічного реагування на техногенні катастрофи в умовах воєнного стану.
24. Пандемії: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
25. Пожежі: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
26. Публічне реагування: методи, засоби,.
27. Публічне реагування: суб'єкти, об'єкти.
28. Публічне реагування: сутність, мета, завдання, принципи, функції.
29. Соціальні кризи: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.
30. Техногенні катастрофи: сутність, види, передумови, форми прояву, наслідки, значення.

СРС спрямована на поглиблення й закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ і практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Гібадуллін О.В., Мельниченко О.А., Золотарьов В.Ф. Обґрунтування мотивації глобальних цифрових кочівників для залучення їх у післявоєнне промислове відновлення України. *Державне будівництво*. 2024. № 1. С. 8–26. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-1-01>
2. Гордієнко Л.Ю., Лукашев С.В. Публічне врядування: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 388 с.
3. Мельниченко О.А. Механізми державного управління реагування на пожежі: сутність і складові. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. (Серія: Державне управління)*. 2016. № 2. С. 302–309.
4. Мельниченко О.А. Механізми публічного управління реагуванням на надзвичайні ситуації: сутність та види. *Науковий вісник: державне управління*. 2020. № 3. С. 165–176.
5. Мельниченко О.А., Овчарова Ж.М., Лобойко К.М., Макарова В.І. Пропаганда турботи про власне здоров'я як засіб публічного реагування на виклики сьогодення. *Вісник післядипломної освіти. (Серія: Соціальні та поведінкові науки. Управління та адміністрування)*. 2024. Вип. 27. С. 143–158. [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27\(56\)-143-158](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27(56)-143-158)
6. Bresser-Pereira L.C., Oreiro Jo.L., Marconi N. Developmental Macroeconomics: New Developmentalism as a Growth Strategy. 2019. 208 с.
7. Dullien S., Goodwin N., Harris Jo.M., Nelson Ju.A., Brian R., Mariano T. Macroeconomics in Context: A European Perspective. 2018. 712 с.
8. Economic Policy and the Covid-19 Crisis. The Macroeconomic Response in the US, Europe and East Asia / Edited By B. Andreosso-O'Callaghan, W. Moon, W. Sohn. Routledge, 2023. 282 p.
9. Goodwin N., Harris Jo.M., Nelson Ju.A., Roach B., Rajkarnikar P.Jo., Torras M. Macroeconomics in Context. 2022. 860 с.
10. Health Policy and Economics: Strategic Issues in Health Care Management. 2019. 308 p.
11. Hildreth B.W., Miller G., Lindquist E.L. Handbook of Public Administration. 4th Edition. 2021. 348 p.
12. Mitchell F.H., Mitchell Ch.C. Adaptive Administration: Practice Strategies for Dealing with Constant Change in Public Administration and Policy. 2016. 256 p.
13. Melnychenko O., Ovcharova Zh. Current challenges in the healthcare sector and respective response measures. *Wiadomosci Lekarskie*. 2024. Vol. LXXVII. Is. 4, April. P. 859–862. DOI: 10.36740/WLek202404136
14. Rosenbloom D.H., Kravchuk R.S., Clerkin R.M. Public Administration: Understanding Management, Politics, and Law in the Public Sector. 9th Edition. 2022. 660 p.
15. Shafritz Ja.M., Russell E.W., Borick Ch.P., Hyde A.C. Introducing Public Administration. 10th Edition. 2022. 268 p.
16. Singh V.K., Lillrank P. Innovations in Healthcare Management: Cost-Effective and Sustainable Solutions. 2015. 456 p.
17. Storey Jo., Holti R. Innovating Healthcare. The Role of Political, Managerial and Clinical Leadership. Routledge, 2021. 212 p.
18. Tierney N.W. Value Management in Healthcare: How to Establish a Value Management Office to Support Value-Based Outcomes in Healthcare. 2020. 378 p.
19. Weale M., Blake A., Christodoulakis N., Meade Ja.E., Vines D. Macroeconomic Policy: Inflation, Wealth and the Exchange Rate. 2017. 402 с.

Завідувач кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина ПОМОГАЙБО